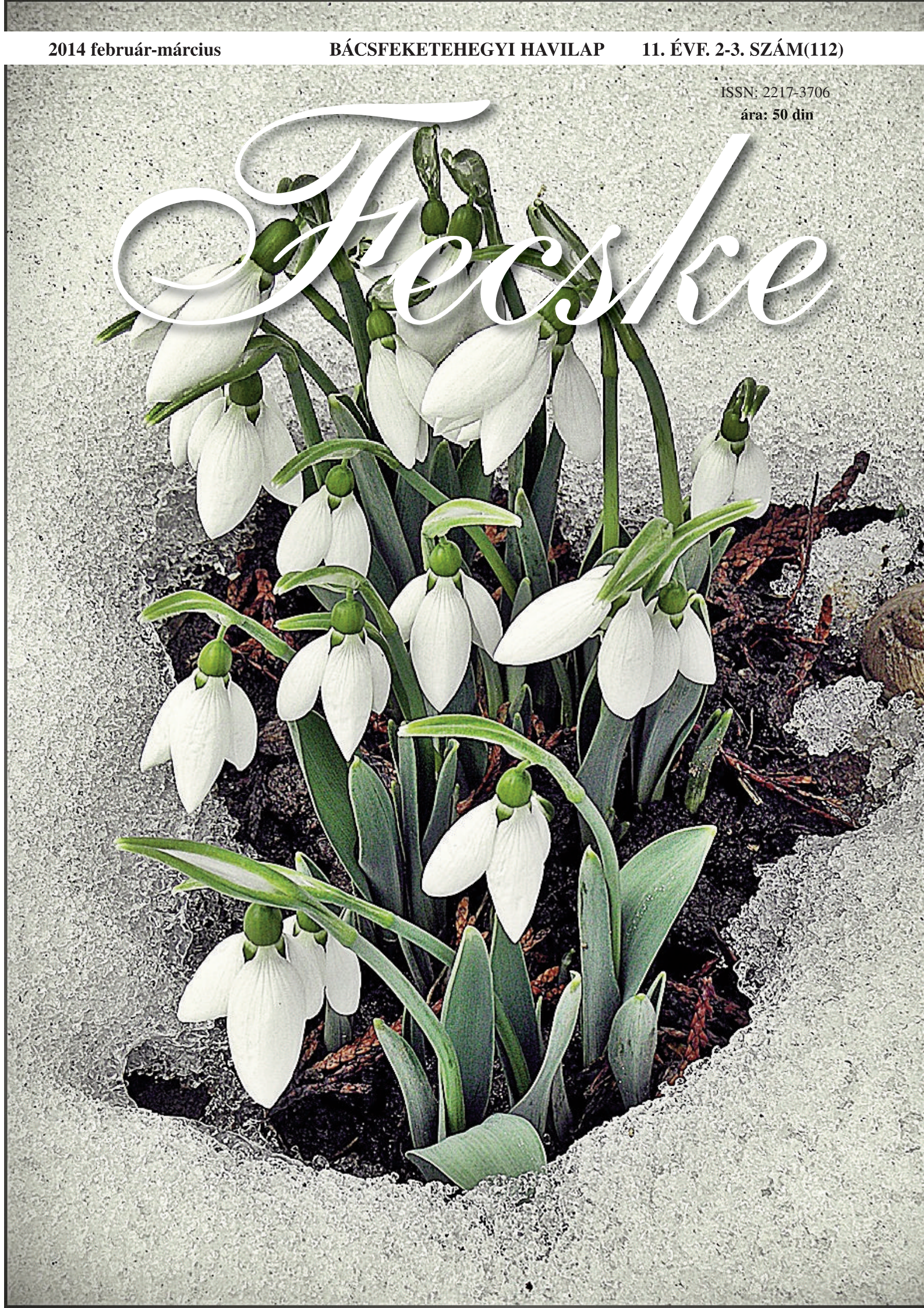

Fecske

V I S S Z A P I L L A N T Ó

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Mivel a januári időjárási viszonyok lehetővé tették (bátorkodom leírni azt, hogy bár ne így lett volna!), több munkát sikerült elvégeznünk, amik későbbre voltak tervezve:

-folytattuk az lyukak betonozását, befejeztük a Népfőrd utcának a Nikola Đurković és a Marsall Titó közötti szakaszát

-az Ivo Lola Ribar és a Nikola Đurković utcák csatlakozásánál kialakult több méteres egyenletlen útszakaszt töltöttük fel finom aszfalt hulladékkal (grebanik)

-több pótkocsi földet szállítottunk ki településünkről, amikor a Jovan Zmaj és a Hős utcákban végeztük az útszegélyek (útpadkák) lenyesését

-továbbra is számot vezetünk a közvilágításról, folyamatosan történnek az izzócserék, meghibásodások elhárításai

-újabb sikeres gallyalást tudhatunk magunk mögött, folytattuk a fővezetékekbe belenőtt ágak kivágását, megemlíteném, hogy az igen nagy erejű szél ellenére, ami január 31-én, február 1-jén és 2-án tombolt településünkön, nem került sor olyan jellegű áramkiesésre, amit az imént említett aktivitásunk előz meg

Az, hogy a természetet tisztelnünk kell és alkalmazkodni hozzá (nem pedig

igyekezni megváltoztatni), sokadszorra tapasztalhattuk a már az imént említett dátumokon (jan.31. és febr. 1-2.),

amikor ugyanis az 1-2 nappal korábban hullott havat orkán erejű szél hordta torlaszokba, folyamatosan, 3 napon keresztül, hatalmas fenakadásokat okozva ezáltal a közlekedésben a települések között, a településeken belül, az autópályán és a minden napok menetrendjében.

Valószínű, hogy mindenki figyelemmel kísérte a történeteket, tudomásul vették, hogy Kishegyes község területén,

Bácsfeketehegyen igenis komoly erőfeszítések árán sikerült több száz embert kimenekíteni a hótorlaszok fogságából és meleg szállást, enni és innivalót biztosítani számukra.

Szeretném kihasználni az alkalmat és megköszönni minden magánszemélynek, vállalkozónak, civil szervezetnek a példát ritkító összefogást, amit tanúsítottak, azért amit tettek és mindezek mellett az Önkormányzat és a Helyi Közösségek dolgozóinak azt, hogy az ilyen esetben rájuk háruló feladatokat felelősség teljesen, odaadóan és hozzáértéssel végezték.

Juhász Attila

A GAZDAKÖR HÍREI

Olyan régen tudósítottunk már magunkról, úgy gondoltam illik életjelet adni magunkról, mint civil szervezetről.

Sok minden történt a szüreti napok és a szőlész-borász-találkozó óta.

Úgy gondolom, hogy gazdálkodó társaim, bármely területén a mezőgazdaságnak, szolid terméseredménnyel zárták a gazdasági évet. Persze a meteorológiai viszonyok függvényében, ide tartozik még egy-két kisebb, nagyobb gond is, amit nem tudtunk kompenzálni, áthidalni.

Nem is tudom, milyen sorrendbe szedjem azokat: legnagyobb fájdalmunk a termény árak irreálisan alacsonyra szorítása, ami majdnem, hogy ellehetetlenítette a gazdálkodók nagy hányadát. Nagyon sok kárt okozott a kukoricákban a kukoricamoly a bagolylepke vöröstit bogarak stb.

Most már harmadik éve jelentős ez a kár, mire most már intenzíven keressük a megoldást. Megkezdődtek már decemberben a tradicionális „Szerdaesték” és minden szakembert arról faggatunk, hogy hogyan szüntessük meg ezt a lepkék által okozott károkat, vagy legalább is csökkentjük azokat.

Tudnivaló hogy ezek kártétele miatt alakulnak ki a mérges, toxikus anyagok, és az állatok takarmányán keresztül, közvetve ugyan, de rossz hatással van ránk, emberekre is, enyhén szólva.

A továbbiakban is a szerda estéken szeretnénk bővíteni technológiai tudásunkat, az eredményesebb termékenység elérése céljából.

A gond ugyanis, hogy az Állambácsi nem elég gazdag és körütekintő, amikor a kis gazdaságokat elsorvasztva, 18%-kal visszaesett az élelmiszertermelés Szerbiában (statisztikai adat). Valószínű, hogy ez miatt fogy a munkalehetőség is és fogyunk mi is, emberek, a falun.

Persze, vannak, mindjárt akik meglovagolják az „Állambácsi” társadalomhiányosságait, és van minden sarkon kétes, ellenőrizetlen élelmiszer, csak éppen az állami költségvetésbe nem jut ezen árú forgalmából és még nem is veszik figyelembe, hogy mennyi valuta sétál ki az ország határain túlra, természetesen ellenőrizetlenül (közgazdasági kategória).

Ennyi elég is az én észrevételeimből, nagyon sok más vitatémám is lenne, de majd máskor.

Beszéljünk vidámabb dolgokról is, mert így nagyon kétes a jövőképünk!

Mikuláskor megtartottuk a már hagyományossá vált disznótoros bálát a Kultúrotthonban, közös szervezésben. Erről az eseményről csak annyit, hogy nagyon jól sikerült mindannyiunk meglegedésére.

A következő vidámabb történet, pedig a Temerini Borfesztiválon történt:

Itt felvonultak a bácsfeketehegy borászaink és szinte

minden megmérettetett boruk kiválóan szerepelt: A „Gazdakör” bora -Zsupljánka arany érem, Pál István -Rose arany érem, Pál István -Rajnai rizling ezüst érem, Fekete Andor -Portagéza ezüst érem, Lódi Miklós -Kabernet Sovignon arany érem, Lódi Miklós -Chardonay arany érem, Lódi Miklós -Rose kuvet ezüst érem.

Miközben ennek örvendezünk, újabb ismereteket szereztünk a talajbaktériumokról. A zimonyi termelés-fejlesztő központ előadójától az eddig is ismert „Slaval”-ról és most már a kutatások eredményeként az újabb kistestvéreiről is, ami még hatékonyabbá teszi a termeléstechológiát.

Újabb bátorítást kaptam a kukoricatermelés mindentudójától dr. Siebert Dénestől, és az általuk alkalmazott, de nálunk is ismert Mikro-vitálról, amit egy komoly termelőnek jó tudni.

A következőkben, minden szerdán, ismét újabb tudás, vagy meglepetés érhet bennünket, ha tényleg informálódni akarunk.

Február 15.-én előreláthatóan, d.e. 10 órától a gyümölcsészet lesz az aktuális téma. Neves szakemberektől tanulhatunk.

Tevékenységünket februárban a Mátyásnap borkóstoló koronázza, majd szeretnénk március nyolcadikán egy évi közgyűléssel egybekötött Battyú bálát szervezni, szerényen, mint az elmúlt években, a nőegylet tiszteletére, és nem utolsósorban egy kis szórakozásként. Ezekről az eseményekről, majd igyekszünk utólag beszámolni.

Most egy kicsit megkésve, de élek a lehetőséggel, hogy minden szépet és jót kívánjak a kedves FECSKE olvasótáborának 2014- évben

O.K.

AZ IZIDA HÍREI

A január, mint egy újév kezdete, részemre nagyon erős érzelmekkel zárult le. Egy új érzés, helyzet.... nyugdíjas lettem...! Erre rájönni, elfogadni, most látom nem is olyan egyszerű dolog, gyorsan elmúltak az évek. Visszanézve pedig nem volt könnyű! Sok minden belefért a 35 munkaévbe. Sokan segítettek rájönni arra, hogy én ki is vagyok, milyen erős is vagyok!? Legnagyobb segítséget azonban a szüleim adták. Megtapasztaltam, hogy mennyit is jelent az ÉDESANYÁM életemben?! Reményt adott, élni, szeretni, mosolyogni. Rájöttem, hogy milyen lényegtelen és felesleges sok minden, hogy nem számít mások mit gondolnak rólunk. Arra, hogy úgy érezzem sosem szabad feladnom, menni, menni és mennem kell tovább, mindent beleadni, nem összeomlani, bármi is történjék, erősnek maradni akkor is, amikor a legnehezebbnek tűnik. Ő segített rájönni arra, hogy ki is vagyok, milyen erős is vagyok valójában. És ezzel reményt adott úgy igazán élni is! Mindent köszönök neki és nagyon hálás vagyok! Erre mikor jöttem rá! Persze amikor egészsége megromlott és Ő szorult segítségemre. A verbázi kórház műtője előtt volt időm gondolkodni és a műtét után összetörten látni nem volt könnyű. Éveken keresztül motyogunk egymásra és sokszor nem látjuk, hogy milyen nagy barát van mellettünk. Ő volt mellettem, amikor Tina születésével egy nehezebb fejezet kezdődött

életemben. Lehetőséget adott és időt, hogy megalakuljon az „Izida” Egyesület, ami a mai napig működik és egy meleg kuckót biztosít a rászorulóknak. Ahol együtt bulizunk, születnapokat tartunk, bábszínházat nézünk és nagyon szép tárgyakat készítünk a műhelyeken! Az Izida termeiben meleg van, köszönve a holland támogatóknak és gyerekeinknek, fiataljainknak tanulási lehetőséget is biztosítunk.

P.J.

A NYUGDÍJAS EGYESÜLET HÍREI

Meg kell jegyezni, hogy a lakosság azon része, mely már ledolgozta, ahogy mondani szokás, a kötelezettségét, még mindig aktív.

Ennek örülnünk is kellene, mivel, hogy a régi jó tradícióra emlékezve, a faluban majd nem minden utcára jutott egy kocsmá, és volt bizony büszkeségünkre egy patikánk is, ma már csak két kocsmánk van de bizony három patikánk. Nem a nyugdíjasaink miatt, mert ők manapság is éppen olyan aktívak, mint amikor dolgoztak, és sajnos meg kell jegyezni, hogy a közösségünk gazdasága is még mindig az ő vállukat nyomja, mivel, hogy még mindig, de sajnos csak ők az anyagiak megteremtői, mivel a fiatalabb korosztály munka nélküli.

Így, fő aktivitásuk, már most a jövő téli tüzelő, részletekben való lefizetésre történő beszerzése, igaz sajnos sok embernek az idei enyhe tél sem volt elég enyhe, mert nem volt elég tüzelője, de hát mit csináljunk.

Hogy minden tevékenységüket el tudják végezni, a tagságot is aszúrozni kell, meg a tagsági díjat is be kell szedni, ami 15.000,- dinár nyugdíjig 200.- dinár, felette, pedig 300.- egy évre, ami éppen tudja fedezni azt a kis aktivitást mint a női tagság nőnap-i köszöntése, és más ilyen apró-cseprő kedveskedés.

A biztosítás havi 220.- dinár, amit a nyugdíjból vonnak le, és a nem várt, de sajnos bekövetkező költségeket ki tudják segíteni. Szeretnének hamarosan egy egynapos kirándulást is szervezni, de mindenről bővebben a nyugdíjasok irodájában minden kedden és pénteken 9-11 között.

ÉRTESÍTÉS KISHEGYES KÖZSÉG LAKOSSÁGA SZÁMÁRA

Szerbiában egy nemzeti program folyik, a vastagbélrák korai felfedezésére vonatkozóan, amely az 50 és 74 év közötti férfiakat és nőket érinti.

Egy igen egyszerű teszttel felfedezhetőek a vastagbélben található polipok és jóindulatú kinövések, amelyekből a rák alakul ki. Ezzel a teszttel (amely csupán a székletvizsgálatot foglalja magába) felfedezhető a kezdeti stádiumban lévő, még sikeresen kezelhető rák.

A program az Egészségügyi Minisztérium és a Dr. Milan Jovanović Batut Közegészségügyi Intézet (SCREENING iroda) együttműködésével és irányításával zajlik.

A lakosságot, hogy milyen időpontban jelentkezzenek a kishegyesi egészségházaiban, illetve a szeghegyi és bácsfeketehegyi rendelőkben, telefonon értesítjük.

A vizsgálatok ingyenesek.

Megkérjük az értesített lakosságot, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg, saját érdekében.

Dr. Márton Sándor Egészségház Kishegyes

szerk.

A bácsfeketehegyi „Pán Péter” óvoda hírei

-December 6-án és 19-én a Mikulás azaz Sv. Nikola a gyerekek csizmájába rejtette ajándékait: egy banános csokit és egy mandarint, aminek mindannyian nagyon örültek.

-Dr. Bíró István tartományi képviselő Mikulás-nap alkalmából 150 kg almával ajándékozta meg a gyerekeket. Az ovisok naponta fogyasztották a gyümölcsöt az óvodában, sőt finom rétesekre is futotta.

-December 14-én részt vettünk a hagyományos Karácsonyi vásáron a Kultúrotthonban. A szülőkkel előzőleg elkészített karácsonyi díszeket az iskola-előkészítő gyerekek, szüleik és az óvónők árulták. A vásárból összegyűlt pénzt játékok vásárlására fogjuk költeni.

-December folyamán óvodánk községi szinten gyűjtést szervezett az Izidás gyerekek részére. Az összegyűlt édességet december 20-án egy műsor keretén belül adtuk át a kishegyesi, szeghegyi pártasokkal, ahol verssel, szép dalokkal köszöntöttük mindannyiukat az ünnepek alkalmából. Az Izida "lakói" hálájuk jeléül saját készítésű ajándékokkal, süteménnyel és teával vendégelték meg bennünket. Köszönjük.

-A Helyi Közösség felkérésére az idén is készítettünk

hangulatos díszeket a falu karácsonyfájára.

-December 23-án érkezett hozzánk a Téliapó, akit vidám műsorral leptünk meg, így osztotta szét csomagjait a gyerekek között.

Az ovisok csomagjaira a pénzt az óvoda adományokból biztosította.

Támogatónk voltak:

Chik-prom - Kishegyes

Giljen AMD - Bácsfeketehegy

Julcsi pékség - Szeghegy

SZR. Stop - Bácsfeketehegy

Kishegyesi Helyi Közösség

Szeghegyi Helyi Közösség

DOO Agrokons - Bácsfeketehegy

Bácsfeketehegyi Helyi Közösség

Toro Grande - Szeghegy

Dragan Maroš Úr - Bácsfeketehegy

Kishegyesi Önkormányzat és Intézményünk

**NAGYON KÖSZÖNÜNK MINDEN ADOMÁNYT ÉS
KÖSZÖNET AZOKNAK, KIK BÁRMILYEN MÓDON
SEGÍTETTÉK A 2013-as ÉVBEN ÓVODÁNK
MUNKÁJÁT.**

"PÁN PÉTER" I.E.I.KISHEGYES- Bácsfeketehegy

Téli barkácsolás a Kozma Lajos Könyvtár szervezésében

Büszkén jelenthetem, hogy immáron negyedik alkalommal telt meg hangos és önfeledt gyermekzsivajjal a bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtár a téli szünidei foglalkozás alkalmával. Némi ismerkedés (hiszen csoportunk mindig bővül újabb tagokkal) után, ha nehezen is, de

most is pedzegettem a témát, hogy az idő szűke miatt jobb lenne kihagyni. Erről viszont hallani sem akartak, jómagam pedig hogyan is tudtam volna ellenállni annyi bájos gyermeki könyörgésnek.

Első napon egy tüneményes kis „téli” állatkát, pingvint

a láрма elhalkul, és mindenki fürkésző figyelemmel hallgatja a mesét, amelyet felolvasok nekik. Majd következik a kedvenc részük, újra lehet kacarászni, beszélgetni, és megkezdődik a komoly a barkácmunka a meséhez kapcsolódóan. Az ünnepek miatt csak három naposra tudtuk szűkíteni a foglalkozást, de azért így is sok szép mindent sikerült készítenünk amellet, hogy a még mindig unhatatlan Szerencsekerék nevezetű játékunkra is bírtunk időt szakítani a gyerkőcök kérésére, mivel mint minden alkalommal

győzött meg, annak elárulom, a gyerkőcök már most ezzel a kérdéssel búcsúztak el: Naaatiii, mikor lesz a következő foglalkozás?

alkottunk műanyag palackból. Második napon tejes kartonból állítottunk össze buszt, amelyet még utasokkal is megtöltöttünk. Harmadik napon pedig lufiból hőembert kreáltunk, ezután következett a Szerencsekerekezés.

Azt hiszem a képek elárulják milyen jó hangulat is volt nálunk. Akit viszont nem

Ludrován Natália

Befejeződött Bácsfeketehegyen az első Európai Uniós támogatású projekt

Bácsfeketehegy első Európai Uniós pályázatát 2012 áprilisában, a magyarországi Szank testvértelepülésünkkel és Móricgát községgel közösen dolgoztuk ki - „Közös kulturális örökségünk és kulináris hagyományaink, tematikus módon erősítve a gyümölcstermesztést és a méhészetet a határmenti régióban” címmel. Mind három községnek voltak megálmodott tervei, évek

jainkra, a kért összeg 85%-át az Európai Unió támogatja. 15%-ot viszont saját zsebből, önerőből kell biztosítani. Az önerőt Kishegyes község önkormányzata vállalta.

A jó hír, még 2012 júliusában érkezett, nyertes a pályázatunk! Kezdődhet a munka oroszán része, vagy is, meg kell valósítanunk mind azt, amit a pályázatunkba befoglaltunk.

óta dédelgetett álmai, melyeket önerőből nem tudtunk volna megvalósítani, így egy kis csapattal nekifogtunk a pályázat kidolgozásának. Az „eus” pályázatok nem tartoznak a könnyű pénzszerszéshez, viszont, ha hasznos célt szolgál, ha kellően precízen kidolgozott, akkor a siker is garantált. Ami annyit jelent, hogy a pályázatban leírt cél-

Kezdődhet a „Méz és Meggy” projekt (ez volt a rövid címe a pályázatunknak).

Hivatalosan 2013február 1-én indultak az EU támogatású programok Bácsfeketehegyen, a következő kulturális rendezvényeinkkel:

1. Februári Farsang 2013.02.23.

Nikola Đurković Általános Iskola diákjainak felvonulása, fánk-falás.

2. Húsvéti ünnepség 2013.03.27.

Tojásfestéssel, tojásdíszítéssel készültek az általános iskolások a húsvétra.

3. X. Meggynapok és IX. Falunap 2013.06.07-08-09.

Jubiláris X. Meggynapot ünnepeltünk Bácsfeketehegyén.

4. Kun tábor 2013.07.15-20.

Hagyományos Kun táborunk megszervezése.

5. II. Tamburafesztivál 2013.10.12.

Immár második éve szervezzük meg a nagyszerű Tamburafesztivált Bácsfeketehegyén.

6. „Méz és Ember” vándorkiállítás 2013.12.30.

Szanki testvértelépülésünk „Méz és Ember” című kiállításának bemutatása, avagy mennyire vagyunk hasonlóak a méhészetben, a határ mindkét oldalán.

Ezeknek a - részben - „Feketics” Művelődési Egyesület rendezvényeinek a falunkban már hagyományaik vannak. Mindannyian várjuk a maskarás farsangot, a hajnalig tartó Meggynapokat, várjuk az idelátogató vidéki tamburásokat. A Művelődési Egyesületeket (2013 első félévében) sajnos mostohagyerekként kezelte a volt önkormányzat,

ezért is volt nagyon nagy szükség az Európai támogatásra, hisz minden rendezvénynek a fő támogatója az Európai Unió volt.

2013 augusztusában pedig megkezdődött a Tájház építése! A falu régóta szükségét érezte egy Tájház megépítésének, egy olyan helynek, ahol méltó módon mutathatjuk be a régi idők hagyatékát.

Ez volt a pályázatunkban az úgy nevezett „nagy falat”, hisz egy házat építettünk fel, kiállító teremmel, konyhával, vizes blokkal, raktárhelységgel, beépíthető padlástérrel, terasszal.

Az építkezés folyamatát többen is láthatták, akik megfordultak a Kultúrotthon udvarában, követni tudták a munkálatokat, amikor az alapot öntötték, falakat emeltek, tetőt cserepeztek vagy azt a várt pillanatot, amikor az udvarból eltűnnek a munkagépek. Ekkor még nem

érkeztünk el a munka végére, hisz a Tájházat meg kellett tölteni tartalommal. Itt kaptak helyet, Sárközi Ferenc, 40 évvel ezelőtt összegyűjtött bácsfeketehegy-i padlások, elfeledett tűzoltósági, iskolai, mezőgazdasági, konyhai és szórakoztató eszközei. Találhatunk itt kézi mosógépet, mángorlót, lekváros csuprot, tulipános ládát, I. világháborús katonai felszerelést, gramofont, megdrótozott kerámia mosdótálat és még nagyon sok minden más érdekességet.

A kiállításra meghívtuk a végzős nyolcadikosokat, akik kíváncsian figyelték egyes tárgyak bemutatását, használati leírását.

2014. 02. 28.-án sor kerül a Tájház megnyitójára a nagyközönség előtt, hogy mindenki betérhessen, nézelődhessen, felismerje akár a saját családja által felajánlott eszközöket.

Eddig tartott az első bácsfeketehegy-i Európai Uniós pályázati beszámoló, remélem, sokan látjuk úgy, hogy megérte a befektetett munka.

fekete h.

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

DEJA VU

A déja vu hallgat (franciául: „már láttam”) az a jelenség, amikor valaki úgy érzi, hogy az éppen történő helyzetet már korábban átélte, az adott esemény korábban már megtörtént volna vele, ugyanakkor a korábbi átélés körülményei vagy akár megtörténtének ténye bizonytalanok. Érdekes, hogy déja vu élményének későbbi felidézésekor maga az érzés meglehetősen pontosan körülírható, ugyanakkor annak felidézése, hogy milyen valós körülmények váltották ki az érzést, ugyanolyan bizonytalan, mint maga a képzeletbeli, "már átélt" szituáció.

Ennyi a Wikipédiából (szabad enciklopédia), most egy kicsit arról, hogy mit is érzek, vagy még azt is merjem leírni, hogy mitől is félek. Igen valahogy olyan siketül, sajnos mondhatom, hogy nagyon is rosszul érzem magam, valahogy nem tudom, de tudom, és félek kimondani, hogy rosszul, mert félek, hogy az be is következik, ha már nem is azt éljük, de nem merjük magunknak bevallani.

Valahogy nem tudom, hogy ezekből az érzésekből mi az enyém, a belém nevelt, vagy pedig az őseimen keresztül genetikailag belém kódolt, pannon paraszti félsz, amit bölcsességnek is nevezhetünk.

Nem is olyan régen voltak a kilencvenes évek, majd előtte, a múlt század közepén megtörtént világháború, mindenféle felszabadulásokkal, majd előtte az első igazi nagy háború, de mindig előtte, nem sok békés intervallumokkal mindig volt valamilyen háború,. Ezekben mindig az igazságunkért, becsületünkért, hazánkért, megmaradásunkért, na meg a legnagyobb a dolgokban a jövőnkért, utódjaink jövőjéért, toltak mindig a népek vágóhídjára bennünket (akár ma bennünket, akár hajdanában őseinket) vezetőink elől járóink, vezéreink, de mi mégis még mindig megvagyunk.

Megindultunk Európába, de lehet, hogy úgy érünk oda mint Göre Gábor Amerikába, meg úgy is vesszük hasznát. Naná, többnyire ezzel is ijesztgetnek bennünket, de hát mi úgy látszik nem félünk. Honnan veszem ezt a bődületet? Először is, amint tehetjük, mi megelőzve az ország nehézkes európaizálását, előre elmegyünk Európába, sorsunkat magunk kezébe véve, hogy ne így sorsunkra hagyatva, kiszolgáltatva, titokban esetleg kinevetve, éljük életünket, semmit sem felmutatva, a Főbíránk előtt, pedig még Vörösmarty is megmondta még annak idején, hogy Legyen minden magyar utód, külön ember, mint apja volt. Ne csak a magyar, de más is.

Megindult a kétezres évek elején valamilyen demokratizáció, majd úgy kezdtük érezni, hogy a kisebbségi jogok is

megjelentek használtuk őket, de majdnem a pesszimistáknak lett igazuk, hogy ez csak olyan szemfényvesztés, mert hát az államalkotókból nem lesz demokrata toleráns, filantróp modern, önzetlen egyén, mint ahogy a mesében szereplő kutyából sem szalonna.

Furcsa olyan érdekes nem definiálható a mai politika, ahol valahogy legitimálni, törvényesíteni szeretné mindenki magát, de valahogy megint ez is olyan, hogy a béka látta, hogy a lovakat patkolták, és ő is felemelte a lábát. Mindenkinek kell a demokrácia, de nem mindenki áll hozzá elég közel, és nincs is mindenki elég messze tőle. Még nem tudjuk, hogy mi az, de valahogy akarjuk, és egyben félünk is tőle. Valahogy jó is meg rossz is hogy különbözők vagyunk, vagyis nem vagyunk egyformák.

Mikor, nem fogunk, irigységből, hanem jóakarattal, egymással törődni? Mikor nem az lesz a bajunk, hogy honnan mennyi és miből mije van másnak, hanem mint jókedvű adakozó adhatunk, hogy szeressen és megáldjon bennünket az Isten?

Egy nem szükséges, a rosszat bebetonozó és örökös nyíti-csuki malmot előkészítő politikai választások előtt állunk. Ezt ha nem történik csoda, örökös többséggel megnyerik olyan politikai erők, akik a középkori hűbéri viszonyokat akarják neoliberais köntösben áldemokratikus, minden szociális érzékenységet mellőzve kőbe vésve uralkodni. Na ez elől már menekülni illik. Igaz ma itt minden nap sírunk sorsunk miatt, kivéve az évente megismétlődő ünnepeket, ott pedig minden napunk normális lesz, csak a fatornyos szülőházánkat fogjuk siratni a már említett ünnepeken.

Senkinek sem mondhatom meg, hogy mit tegyen, hogyan irányítsa sorsát, de azért itt is meg lehet találni az élet érdekességét, ahogy mondani szokás, savát borsát, lehet mással is együtt élni, de valahogy se nem engedni, de se nem felette lenni, ezen gondolkodjunk.

Biro Csaba

Gondolatok

A kutya és a tél

Nem eszi meg a kutya a telet, tartja a közmondás. Az idén is beigazolódott a mondás igaza, hiszen február első napjaiban vége szakadt a rendhagyóan tavaszias időjárásnak. A keletről napokon át orkánerővel fújó szél a nagy hidegben magával ragadta a földet vékony rétegben betakaró hóréteget, és hatalmas hóátfúvásokat képezve napokra megbénította Vajdaság jelentős részén a közúti és a vasúti közlekedést.

Február elsején nem sokkal éjfél után érkezett a kérés, hogy nyissuk meg és melegítsük be a bácsfeketehgyi Kultúrotthon az autóúton rekedtek elszállásolására. Közel kétszáz bajbajutott ember érkezett szombatra virradó hajnalban az improvizált befogadó szállásra. Ők még azt is elmondhatják, hogy szerencsájük volt, hogy a bácsfeketehgyi leágazás környékén ragadtak a hó fogságába mivel Kishegyes község válságtörzse által biztosított mentésükre siető erőgépek még azon frissiben elérték, és kiásták őket a hóátfúvásokból, a rendőrség pedig elvezette őket az autójukkal illetve az autóbusszaikkal a Kultúrotthonig, ahol meleg teát és ételmezt kaptak.

Szerencsájük volt, hiszen mindazok akik az autót más részein estek a hó fogságában saját elmondásuk szerint mintegy 17 órát vártak arra, hogy katonai és rendőrségi helikopterrel, vagy más módon, járműveiket általában hátrahagyva, kimentsék őket.

Példaértékű összefogást tanúsítottak ezen a hétvégén a bácsfeketehgyi és a községbeli polgárok, civil szervezetek és intézmények. Nagyon sokan felajánlották a segítségüket, lakást, és ételmezt is biztosítottak a bajbajutottak megsegítésére. A már említett Községi válságtörzs tagjain kívül a Vöröskereszt aktivistái és nagyon sokan mások is kivették a részüket a nem mindennapi feladat ellátásában.

A Bácsfeketehgyen rekedtek többsége szombaton és vasárnap napközben a kultúrotthonban tartózkodott, azzal, hogy a szombat éjjelt a Református egyház Központi otthonában töltötték. Vasárnap délután és este fele nyílt meg tartósan a régi nemzetközi út Szabadka irányában miután sikerült Topolya előtt és Kisbelgrádnál áttörni a hózárlatot, és vasárnap 17 órakor a rendőrség engedélyezte, hogy a bajbajutottak szervezeten elhagyják Bácsfeketehgyet.

Itt szeretném újra elmondani, hogy a hófúvásos februári első hétvégén a község területén, tehát a településeken, illetve a község határáig Verbász, Topolya és Szenttamás irányába az utakat a község által alkalmazott erőgépek folyamatosan járhatóan tartották. Szombaton és vasárnap a gépeink sokat dolgoztak a Topolya előtti hótörlesz elbontásán, február első hétfőjén pedig a Verbásziaknak segítettek járhatóvá tenni az utat. Kedden sikerült felszámolni a Szikicsi vasútállomásra vivő úton kialakult zárlatot, és az autót is ezen a napon lett járható mindkét irányban.

Végezetül szeretném a Fecske februári számában nyomtatékosan újra megörökíteni, hogy a bácsfeketehgyi és a községbeli polgárok, civil szervezetek és az intézmények, a Községi és a települési önkormányzat képviselői, a Községi közvállalat és a helybeli kommunális vállalatok újra pozitív példát mutattak összefogásból, tenni akarásból és emberségből. Köszönöm szépen mindazok nevében is akik akaratuk ellenére rászorultak a segítségünkre.

Választások voltak Bácsfeketehgyen

Helyi közösségi választásokat tartottunk 2013. december 15-én Kishegyes község mindhárom településén. A Bácsfeketehgyi Helyi közösség Tanácsa tagjainak megválasztásában a szavazóurnák előtt megjelent választópolgárok akaratából körzetenként a következő eredmény született:

I. Körzet: Választók száma 784, ebből 386 szavazott, azaz 49,2 %. A Helyi közösség Tanácsának tagjai lettek az I. Körzetből: 1. Mračević Andrea 180 szavazattal, 2. Ilić Dragan 137 szavazattal, és 3. Prnjat Dejan 131 szavazattal. Az I. Körzetből nem jutottak be a Tanácsba: 4. Ivanović Vanja 115 szavazat, 5. Stanišić Rade 113 szavazat, 6. Lukić Danica 101 szavazat, 7. Tarkó Irén 94 szavazat, 8. Martinović Danilo 58 szavazat, és 9. Čeklić Panto 45 szavazattal.

II. Körzet: Választók száma 783, ebből 345 szavazott, azaz 44,2 %. A Helyi közösség Tanácsának tagjai lettek az II. Körzetből: 1. Gombos László 195 szavazattal, 2. Bojtos Béla 191 szavazattal, 3. Losonci Sándor 152 szavazattal, és 4. Konc Orsolya 138 szavazattal. Nem jutottak be a Tanácsba a II. Körzetből: 5. Bertók Lajos 110 szavazat, 6. Labus Branko 93 szavazat, 7. Szilágyi Ferenc 90 szavazat, 8. Đorđević Dušan 85 szavazat, 9. Stojanović Miloš 84 szavazat, 10. Szakács János 75 szavazat, és 11. Dakić Radovan 69 szavazattal.

III. Körzet: Választók száma 898, ebből 367 szavazott, azaz 40,9 %. A Helyi közösség Tanácsának tagjai lettek az III. Körzetből: 1. Kórizs József 177 szavazattal, 2. Szitás László 166 szavazattal, 3. Harangozó Gyöngyike 156 szavazattal, és 4. Molnár Sándor 154 szavazattal. Nem jutottak be a Tanácsba a III. Körzetből: 5. Žmukić Miloš 121 szavazat, 6. Bogdanović Obrad 112 szavazat, 7. Marević Radmila 111 szavazat, 8. Stanišić Marko 86 szavazat, 9. Fehér András 77 szavazat, 10. Domány János 64 szavazat, és 11. Tóth János 54 szavazattal.

IV. Körzet: Választók száma 957, ebből 352 szavazott, azaz 36,8 %. A Helyi közösség Tanácsának tagjai lettek az IV. Körzetből: 1. Kerekes János id. 246 szavazattal, 2. Horkai Zsolt 244 szavazattal, 3. Hallgató

Imre 225 szavazattal, és 4. Dávid Márta 207 szavazattal. Nem jutottak be a Tanácsba: 5. Tušup Slavko 77 szavazat, 6. Balać Rajko 71 szavazat, 7. Konc Sándor 71 szavazat, 8. Jovanović Nataša 68 szavazat, és 9. Radovanović Jovan 60 szavazattal.

Elmondom a Fecske olvasóinak is, hogy a Vajdasági Magyar Szövetség elégedett a bácsfeketehegyi Helyi közösségi választáson elért eredménnyel hiszen a 15 tagú Tanácsba, a választópolgárok akaratának köszönhetően, 12 tag a VMSZ, valamint a civil szervezetek döntő többségének támogatásával és összefogásával került be. A választások után a Helyi közösségünk új összetételű Tanácsa megtartotta alakuló ülését. A Tanács elnöke továbbra is Bojtos Béla maradt, az alelnök pedig a Szerb Haladó Párt támogatásával Prnjat Dejan lett.

A VMSZ ügyvezető alelnökeként szeretném megköszönni a bácsfeketehegyi választópolgárok bizalmát, gratulálok az újonnan megválasztott faluvezetésnek és eredményes munkát kívánok nekik az előttünk álló, továbbra is nehéznek ígérkező időszakban. Kihasznlom az alkalmat és ezúttal gratulálok a kishegyesi választópolgároknak is, hiszen a Kishegyesi Helyi közösség Tanácsába megválasztott 15 tag mindegyikét a VMSZ és a Kishegyes településen működő civil szervezetek támogatták.

Bátran, de felelősséggel

Előrehozott parlamenti választások lesznek Szerbiában 2014. március 16-án. A választás legfontosabb célja az, hogy az ország olyan működőképes parlamenti- és kormánytöbbséget kapjon amely az elkövetkező négy évben megpróbálja felgyorsítani Szerbiában azokat a gazdasági, politikai és társadalmi változásokat és folyamatokat amik, végső soron azt eredményezhetik, hogy értelme legyen Szerbiában élni, családot alapítani, munkát vállalni, vállalkozást működtetni. Ezenkívül a választások téje még az is, hogy lényegesen csökkenjen mindazoknak a szerepe akiknek nem érdeke Szerbia csatlakozása és felzárkózása a tőlünk sokkal sikeresebb Európai közösség országaihoz.

Úgy gondolom, hogy nekünk itt Bácsfeketehegyen is az a célunk, hogy jobb irányba induljon el Szerbia, hiszen egy minden tekintetben, hosszú időn át rosszul működő - működtetett országban mindenütt, tehát minálunk is egyre nehezebb az élet.

Az előttünk álló választásokon, a választópolgárokkal összefogva, újra önállóan indul a VMSZ. Az egyetlen jelentős magyar pártunk 250 fős jelöltlistáján Bácsfeketehegyről Krisztián Irén, Sztás Angéla és Hallgató Imre neve szerepel. A VMSZ jelölt listáját három nap alatt Vajdaság szerte több mint tízezer választópolgár támogatta hitelesített aláírásával. Belgrádban, a negyedik nap alatt összegyűlt támogatásokkal együtt több mint 13200 támogatói aláírást adtunk át a Köztársasági választási bizottságnak, és a szavazólapon a VMSZ listája az előkelő ötös sorszámot fogja viselni.

Elmondom a Fecske olvasóinak, hogy nagyon elégedett vagyok a VMSZ aláírásgyűjtési eredményével úgy országos szinten, mint bácsfeketehegyi, és Kishegyes

községi szinten. Bácsfeketehegyen a Kultúrotthonban négy óra alatt 286 hitelesített aláírást kaptunk falunk polgáraitól, ami azt jelenti, hogy a magyarok lélekszámát tekintve, települési szinten Torda után Bácsfeketehegyen született meg a legjobb eredmény. Ugyanilyen örömmel mondom, hogy a Kishegyesen szintén négy óra alatt gyűjtött 323 hitelesített aláírásnak köszönhetően, a magyarok lélekszámához viszonyítva, a többi Vajdasági községhez képest, aláírásgyűjtésben a VMSZ messzeemenően Kishegyes községben ért el legjobb eredményt. Remélem, hogy március 16-án megtartandó választáson a VMSZ támogatottságát illetően hasonlóan szép eredményt érünk el.

Szeretnék végezetül a bácsfeketehegyi Fecske falu- és havilap olvasóival megosztani néhány gondolatot a VMSZ választási programjából amely megtalálható a párt honlapján, (<http://www.vmsz2014.rs/interaktiv-valasztasi-program>) és megjelent a nyomtatott sajtóban is:

"Az előttünk álló parlamenti ciklus a gyökeres átalakítások időszaka lesz. Az elkövetkező években alapjaiban változik meg a munkavállalók helyzete, alakul át a mezőgazdasági támogatási rendszer, kerül sor a nyugdíjrendszer átalakítására, a közszféra reformjára. A változások érinteni fogják az élet minden területét Vajdaság státusától, az oktatáson át, a kisebbségi kulturális autonómiáig. Nem utolsósorban a 2014—2018 közötti időszak végére befejeződik az EU-csatlakozási tárgyalások jelentős hányada is.

A vajdasági magyar közösség szempontból a választások téje, hogy erőteljes parlamenti képviselettel leszünk-e részesei az átfogó átalakulási folyamatoknak.

A Vajdasági Magyar Szövetség a 2014—2018-as parlamenti időszakra is bátor és felelősségteljes, következetes és megbízható, a magas szintű szakmaiságot előtérbe helyező képviselőházi politizálást ígér.

A VMSZ parlamenti súlyának megfelelően részt kíván vállalni az újonnan felálló kormányzat munkájában is. Az emberek mindennapi életét érintő gazdasági és társadalmi átalakítások arra ösztönöznek bennünket, hogy a magyar és regionális érdekek képviseletét és érvényesítését a parlamenti többség részeként, a kormányzati struktúrákban való részvétellel lássuk el.

Az előttünk álló négy évben bekövetkező változások és átalakítások hosszú távra meghatározzák a Vajdasági magyar közösség helyzetét, életét, ezért különösen fontos a határozott, bátor, de felelős magyar érdekképviselet jelenléte az országos politikai színtéren. Mert ahogy a mondás tartja: Aki kimarad, lemarad!"

Mindennek tudatában, kérem a bácsfeketehegyi Fecske olvasóit, és azokat is akik még nem olvassák és veszik a lapot, hogy a március 16-i választáson a VMSZ támogatásával tegyenek meg minden tőlük telhetőt azért, hogy újra bizonyosságát adjuk annak, hogy értelme volt kunhegyesi őseink 229 évvel ezelőtt hozott döntésének, hogy a jobb élet reményében benépesítik Feketehegy pusztát.

Pál Károly

KÖZÖSEN A KÖZÖSSÉGÜNKÉRT

Beiktatták az új református lelkipásztort, Orosz Attila személyében

Ebben a felgyorsult életvitelű világunkban szinte észrevétlenül az életünk elengedhetetlen részévé vált a napi információ dömping átvétele és áromoltatása. Nem csupán a rádió, televízió, az üzletek egyre szaporodó akciós termékeket hirdető kisebb-nagyobb színes-papír táblái, az utcai óriásplakátok, reklámtáblák, vagy a klasszikus értelemben vett sajtótermékek özöne informál bennünket lépten-nyomon, hanem az utóbbi évtizedben minden bizonnyal a legnagyobb, legátütőbb sikert elért mobiltelefon és laptop is, amelyek örült terjedelmű információt szállítanak a ma emberének. Ennek a mérhetetlen információtömegnek a számos előnye mellett bizonyára akad némi hátránya is. Elsősorban elvonja a figyelmünket, - s ami szintén fontos - az időnkét, akár a közvetlen környezetünkben, családjunkban történő eseményekről. Számos történés esemény felett elsiklik a figyelmünk, s olykor késve, utólag - némileg restelkedve - reagálunk a velünk, a közösségünkben történő dolgokra. Valahogy úgy érzem, hogy a mai világunk eseménydús sodrása olykor-olykor óhatatlanul engem is magával ragad, és kevésbé lehetséges kellő időt fordítani akár világi, akár egyházi történések időben való reagálására. Ennek a csorbának utólagos helyreigazításaként került sor erre az interjúra Orosz Attila református lelkésszel, akit a bácskai esperesi szolgálatot követően tavaly október 20-án idehaza, Bácsfeketehegyén hálaadó ünnepi istentisztelet keretében gyülekezeti lelkipásztori tisztségbe iktattak be.

- Nagyon megtisztelő számomra, hogy ilyen nagy létszámban részt vettek a gyülekezeti tagok, az önkormányzat képviselői, az egykori iskolatársak, barátok. Jelen voltak az anyaország külképviseletének előjárói, a kárpátaljai testvérgyülekezet és a kiskunhalasi, valamint a kunhegyesi gyülekezet is képviseltette magát, akár csak a Szent György Lovagrend küldöttsége is. Továbbá számos

gyülekezet képviselői is megtisztelték jelenlétükkel, valamint más felekezetű gyülekezet előjárói is megjelentek ezen az alkalmon. Az ünnepi istentiszteleten Nagy Kálmán kunhegyesi református lelkipásztor hirdette az ígét, a beiktatás szertartását dr. Csete Szemesi István nyugalmazott püspök végezte. Ez az ünnepi esemény egy példás összefogással valósult és valósulhatott meg. Ebből mindenki kivette részét, úgy a gyülekezeti -, a presbitériumi tagok, a művelődési egyesület vezetősége. Ezúton is megköszönöm az összes közreműködő, önzetlen, felebaráti tevékenységét, amellyel hozzájárultak és igyekeztek színesebbé, szebbé tenni ezt az ünnepi eseményt.

Milyen érzés újból itthon, Bácsfeketehegyén hirdetni az ígét, avagy lehet-e valaki próféta a saját hazájában?

- Segédlelkésként idehaza kezdtem a szolgálatot, majd 2003-ban a szórványba irányítottak. Nagy gyülekezetből kerültem több kis gyülekezetbe, ahol több esetben mostohább körülményekkel szembesültem, de ennek ellenére idővel olyan érzés fogalmazódott meg bennem, mintha a

Tisza-menti emberek mentalitása más volna, pozitívabb, optimista érzelmekkel bizakodva tekintenek a jövőbe. Hét gyülekezetben teljesítettem szolgálatot s ezáltal sok időt vett igénybe az utazás, így kevesebb idő jutott a családlátogatásokra. Ennek ellenére egy bensőséges felebaráti kapcsolat alakult ki közöttünk. Négy éve megüresedett a bácskai egyházmegye posztja, amelyre akkor engem választottak meg. Életkoromnál fogva az nagy kihívás volt számomra, akárcsak jelenleg a bácsfeketehgyi gyülekezet lelkipásztori tisztsége, már csak azért is, mert több kis gyülekezetből kerültem vissza, egy nagy, - s bátran mondhatjuk - erős gyülekezetbe. Településünkön mintegy 2000 református ember él, szerteágazóbb, több a teendő (istentisztelet, bibliaóra, bűnbánó istentisztelet,

iskolai hitoktatás, egyházi hitoktatás a gyerekeknek, esketés, keresztelezés, temetés, konfirmálás, gyerekek felkészítése egyházi ünnepekre). Az elődöm, Csete püspök úr idejében ketten látták el ezeket a feladatokat, igaz az ő elődje Hodosy püspök úr szintén egyedül végezte el mindezeket. Úgy érzem a presbitérium is és a

gyülekezet is egyöntetűen mellettem áll, így közösen együttes erővel, Isten segédelmével megvalósíthatjuk elképzeléseinket, törekvéseinket.

Említette az elképzeléseket. Milyen tervek, célkitűzések várnak megvalósításra?

- A tisztességesen elvégzett szolgálat mellett pezsgőbb gyülekezeti életet kialakítani, ugyanis meglátásom szerint nem elegendő az evangéliumot csupán a templom falai

között hirdetni, hanem építeni kell a személyes kapcsolattartást, ugyanakkor nyitottabbá tenni a közösségi találkozókat. Gondolok itt elsősorban komolyzenei hangversenyekre, kirándulásokra, s mindazokra a rendezvényekre, lehetőségekre, amelyek által a fiatalokat is betudjuk kapcsolni egyfajta egyházi tevékenységbe. Sajnálatos körülmény, hogy a gyerekek konfirmálás után

elmaradoznak - tisztelet azon keveseknek, akik nem - az istentiszteletről, az egyházi tevékenységekről. Ezt az űrt, hiányosságot szeretnénk pótolni, természetesen közösen, karöltve, hiszen ez (is) háttér segítséggel valósulhat meg. Továbbá nem utolsó sorban szándékaink között szerepel a más felekezetű egyházakkal való együttműködés bővítése is.

A helyi általános iskolában már hosszú évek óta folyik a hitoktatás. A gyerekek hogyan viszonyulnak manapság a valláshoz, illetve Önhöz, oktatólelkészhez?

- A helyi iskolában 2001 óta van hitoktatás, jelenleg heti 9 órával. Az érdeklődésük középpontjában elsősorban a bibliai történetek állnak, esetleg azok üzenetei. A gyerekek meglepően nyitottak velem szemben, érdeklődnek, kérdeznek, olykor vitát nyitnak egy-egy téma kapcsán. Olyannyira közvetlenek, hogy sok esetben személyes kérdéseket is feltesznek. Érződik a bennük lévő szeretet, amely nem csupán abban nyilvánul meg, hogy a bizalmukba fogadtak, hanem olykor egy-egy rajzzal is megajándékoznak. A gyerek az első impulzust a családban kapja - legalább is kellene - azonban ebben a rohanó világunkban, sok esetben a megélhetésért való küzdelemben nem minden családban kapja meg a kellő figyelmet, a vele és dolgaival való törődést, és ezért örül, ha valaki meghallgatja, foglalkozik vele.

A mintegy kétórás beszélgetésünk során számomra megközelítően körvonalazódott szerteágazó tevékenysége, kötelezettsége. Azonban tudomásom szerint ezen felül is van elhivatottsága.

- Valóban, a már említett Szent György Lovagrend tagsága mellett a Szekeres László Alapítvány hitéleti szaktestületének tagja is vagyok, továbbá a CMH irodahálózat egyik alelnöke, valamint az Újvidéki Rádió református vallási műsorának az egyházi-szerkesztői teendőit is ellátom - mondta beszélgetésünk végén Orosz Attila, akit a közelmúltban iktattak be a bácsfeketehelyi gyülekezeti lelkipásztori tisztségbe.

Ám, hogy a kedves olvasóban véletlenül se merüljön fel egy olyan érzés, hogy nem kapott kellő és aprólékos információt, itt jegyezzük meg, hogy a templomban egy kamera van felszerelve, így a világháló jóvoltából a világ bármely részén figyelemmel követhetik az itthoni istentiszteleteket. Ezen felül református egyházunk - a modern idők szavát követve - saját web oldallal is rendelkezik, az aktuális információk hatékony és széleskörű megosztása érdekében.

Szukola Béla

MOTOR. SÁTOR. HÁLÓZSÁK.

Dubrovnik

2005. Január havában, (amikor az a motoros fajta szenved), kitaláltuk Katze-val közösen, hogy Mi már nagyon unjuk a motoros találkozókat. Aztán meg valahogy olyan nagy terveink is voltak, mert ugye, januárban vannak az embernek mindig a nagy tervei, úgyhogy tetszik, nem tetszik, mi motorozunk egy nagyot. Na persze nem januárban, (azért annyira elvetemültek mi se vagyunk...), hanem majd augusztus hónap első hétvégéje körül. Mivelhogy tengeren motorral még úgyse voltunk, meg autóval is bő 15 éve, menjünk Dubrovnikba. Hogy miért oda? Mert ott még úgysem voltunk, meg jobb nem jutott az eszünkbe. Miután megszületett a nagy terv és egy áldomással is nyugtáztuk, rögtön szoltunk Tamásnak, hogy készüljön, mert augusztusban Ő is jön természetesen. Az idő gyorsan

múlt és eljött az indulás napja is. A motorpark három darab BMW R25-ösből állt, a legfiatalabb motor Kaztjé volt, bő ötvenéves. Az ötszillagos szállodák lefoglalása, az útiterv pontos kidolgozása, illetve Gps és egyéb kutyuk beszerzése, egy majd „alszunk valahol az út mellett” mondatl el lett intézve. (Katzenak volt egy szakad SFRJ térképe, ahol a városok fele legalább Titóé volt). Készen álltunk. Mi igen, de az idő sehogy sem. Reggel esett, délután esett. Este nem. Indultuk.

Szüleim aggódó és könnyes tekintettel kikísértek bennünket egészen a kapuig és elindultunk. Egész Szenttamásig nem is esett. Onnan meg Dubrovnikig igen. Hol kicsit, hol nagyon, de igen, reménytelenül esett. (Az első, meg az azóta is legvizezebb utam volt.) A Szlogenünk ez lett: "Ami nem öl meg, az eláztat". Nem tudom ki találta ki, de akkor ott, nagyon csuklott a szerző tiszteletreméltó mamája. Na, el is jutottunk úgy három óra tájban Sabac környékére. A gond itt kezdődött. Útéptés miatt forgalomelterelés. Aki Loznicának tart az menjen valami icsa, vicsa falva felé arra lehet kerülni. Jó nagyot, olyan úton ahol a sok kátyú között aszfalt is van. Hát majdnem reggel lett mire kikeveredtünk a Zvornik felé vezető útra. A határ előtt van egy benzinkút még a hazai oldalon. Az üzemanyagjuk ritka rossz, de az a forró gulyásleves, amit

ott ettünk, nagyon, de nagyon jól esett. Legyőzhetetlen német motoros katonaként pattantunk nyeregbe, és irány Bosznia. Akkor azon esős (fűjj) augusztusi napon változott meg a véleményem Boszniáról. Valahogy nekem ez az összetákolt ország egyet jelentett a keményfejű alacsony intelligenciájú bosnyákokkal meg a szakállas csetnikekkel. Elsőre: Jééé. Nézd már, olyan út, amin nincs lyuk. Ez hogy, hogy függ össze a csetnikekkel, nem tudom, de a hátsó rugózás mentes Bmw-n nagyon jól esett. Már-már az eső folyamatos csapkodását is feledtette velünk. Az utunk Zvorniktól a Drina völgyében folytatódott tovább. Nagyon szép út, azóta is ha tehetem arra megyek. Egy helyen az út elkarnyarodott és mi Szarajevó felé mentünk tovább, majd Vlasenica és az a magas hegy, amire egy emberöltő

felérni. A kellő bátorságot a nagy hegyhez egy szarajevói sör adta, (nem lett a kedvencem, az a hárombetűs szó illik rá legjobban aminek sz az eleje meg r a vége), de akkor ott nagyon ízlett. Hogy ne legyen egyhangú az utazás, az esőhöz köd is társult, úgyhogy áztam is, fáztam is, meg nem is láttam rendesen. Kazte javasolta, hogy az első csehóba, kocsmába, kuplerájba, vagy akár-mibe mi beülünk száradni.

Így is lett. Kértünk három teát, felmosót, meg vödört. Merthogy ugye mi kemény bájkerok vagyunk, mit nekünk esőruha (azóta sincs...), hát igen, a bőrkabát meg egy idő után átázik és olyan érdekes lesz, mint az ember mikor elalszik a kádba. Új szlogenünk: Gumiember. Szóval fél veder vizet kicsavartunk, kiöntöttünk, szétkentünk. Na, de semmi csüggedés elállt az eső. Rekkenő 15 fok is megvan, harcra fel, győzni kell.

Pazar utak, gyönyörű fenyőerdők, olcsó képeslapokról ismert tájak tárultak elénk. De hiába próbálták gondolataimat elterelni, én olyan világmegváltó dolgokon gondolkoztam, hogy ha angol tudósok az ember átázását osztályoznák egy tízes skálán, elérném-e a nyolcast? A kérdésre nem sikerült választ találnom a mai napig se. Igaz nem is gondolkoztam rajta azóta. Fočánál Dubrovnik felé fordultunk és kb. 20 kilométer megtétele után, szomorúan tapasztaltuk, hogy nincs tovább út. Illetve van, csak lent a völgyben a hegygel együtt. Az esőzéstől lecsúszott a hegyoldal. Semmi gond, van itt valamilyen út, csak kavicsos, (inkább sziklás), meg nincs kitaposva. Terepezés következett, amire valljuk be őszintén a kis bmw-ék nem a legmegfelelőbbek. Sőt, amit mi ott csináltunk az megért volna egy youtube-os videót, tudjátok egy olyan eközben Boszniában címűt. Mire átértünk Katzenak elszakadta kuplung bowdene (értsd szajla), de szerencsére volt másik. Ám a kezünk úgy remegett a hidegtől, hogy legalább fél órába telt mire kicseréltük. Akkor ott megtörtént a csoda. A hideg, az eső, és vizes ruha legyőzte a kemény motorost és felmerült olyan elvetemült ötlet is, hogy aludjunk meg valahol (ágyban) teljesen mindegy, hogy hol, csak legyen meleg vizes bojlerjük. Na, amekkora szerencsénk volt, illetve nem volt, egyszerűen az út mellett nem volt semmi szálláslehetőség. Úgyhogy szomorúan, akarom mondani vidáman mentünk tovább. Egyszer csak elénk tárult a tenger. A nagybetűs TENGER. De mintha a tenger nagyobb lett volna, vagy csak mi voltunk kisebbek 15-éve, és azért tűnt akkor nagyobb-nak? Hát ez nem a tenger lesz. Miután az úttal együtt mi is megkerültük a Bileća-i tavat, megállapítást nyert, hogy nem ez volt a tenger. A tenger még 60 kilométerre van. Ami nem sok, de úgy hogy egésznap áztunk és fázunk, meg már mi nagyon meg akartunk érkezni, az a 60 km reménytelenül soknak tűnt, igaz akkor és ott. Na, mindegy most már csak odaérünk egyszer. Úgyhogy így is lett. A horvát vámos persze rendes volt és muto-gatott, aki ilyenkor motorozik, na, az nem normális. És végre jött az utolsó hegy, majd a tenger, naplementével és bikinis csajokkal együtt, amit Dubrovnik gyönyörű látványa gazdagított. Mindez a sós víz illatával együtt feledtette az egész napi rémálmot. Én a rémálmot is élveztem, noha ez sokak számára nem hihető. Szóval kerestünk kempinget. Ahogy megálltunk, rögtön odajött egy agitáló házaspár, hogy náluk van a környék legjobb és legolcsóbb szálláshelye. Persze, persze, hogyne, a franc akar falak között aludni. Miután ezek agitáltak, persze angolul, mi meg le se bagóztuk őket, hát hátrajött az ember és nézte a rendszámot, majd elkezdett röhög-ni, szameg, ezek meg szabadkaiak, volt nagy nevetés... Kerestünk egy szép, de olcsónak korántsem nevezhető kempinget és lepakoltunk. Mint amikor a tömött kacsá totyog a sárban, körülbelül úgy néztünk ki, a kerítésre teregettünk mindent majd elmentünk Karlovacko sört inni. Nemsokára álomra szenderültünk a részben már száraz ruháinkban. Másnap délelőtt Tamás vett egy eldobható fényképcsínáló gépet. Papírból volt és volt benne film, lehetett vele fényképezni. Nem tudom, miért

hívják eldobhatónak, mert nem eldobni kell, hanem a film megtelte után el kell vinni a fényképész bácsihoz, aki a gépből képeket csinál. Szó szerint. No, a fürdés: bementem a vízbe, úsztam egyet és az első reakció a következőképpen hangzott el tőlem: B...meg ez sós. Fetrengtünk a röhögéstől. A nap további része édes semmittevéssel telt el, majd este bemotoroztunk a városba. Röviden: Dubrovnik szép és drága. Bámészkodtunk is rendesen. A horvátok büszkéek a honvédő háborújukra, gondolom, ezt nem kell részletesebben magyaráznom miért. Mindenhol a háború szándékosan el nem tüntetett nyomai, a kockás zászló, de egészbe véve rendben vannak. Bár ez személyes vélemény. Igaz az is, hogy az azóta elmúlt jó nyolc éve sehol semmilyen atrocitás nem ért bennünket, amiért "szerbországból" jöttünk. Igaz, nem is beszélünk csak magyarul. Visszatérve a városlátogatáshoz, kitaláltuk, hogy együnk meg valamit, ha már a tengeren vagyunk. Keressünk egy éttermet, ahol olyan tengeri herkentyűk vannak. Hát vagy egy fél óra motorozás után, végül a kemping bejárata előtt találtunk egy számunkra elfogadható helyet. Hogy-hogy a fenébe, nem találtunk bent a városban, el se tudom képzelni. Na, mindegy, egy sörral indítottuk, majd jött a pincér, hajában virággal, cuppantós nadrágba.

Hú, nagyon reméltem, hogy nem a dubrovnikai Kék Osztriga bárban vagyunk, szerencsére nem az volt, csak a pincér volt furcsa, úgyhogy rendeltünk valamit az étlapról, amiről kiderült, hogy polip, vagy valami hasonló. Hát mit is mondjak, elhangzott egy párszor a bácskai magyar ember mottója, ki van fizetve, meg kell enni. Szerencsére a sör finom volt. Este alvás, reggel indulás haza. Ugyanazt az útvonalat választottuk a visszaúthoz, akkor, ott és egyszer. A visszaút minden apró pillanatát élveztük, nem esett semmi, meleg is volt. Mosolyogva motoroztunk, bámészkodtunk tényleg nem siettünk. Hazaúton minden rendben volt, úgyhogy négy nap és kb. 1400 km után, azzal a felemelő érzéssel érkezünk haza, hogy ez a túra, ami az első volt, valami iszonyatosan tetszett mindhármunknak. Otthon a teraszon rögtön meg is beszélünk, hogy így, ezt még sokszor-sokszor...

Horkai Gábor

„AZ ANYAKÖNYVVEZETŐ A FALU FÜLE ÉS SZEME”

Beszélgetés *Papp Juliannával*, immár nyugalmazott bácsfeketehegyi anyakönyvvezetővel

Emocionális egyénként a hivatásom minden percét érzelmekkel tele éltem át. A 36 munkaévemből 20 évet dolgoztam anyakönyvvezetőként. Előtte közgazdász végzettségemből kifolyólag egy számbeli világban éltem, s még a matematikai furcsaságokon is tudtam nevetni. Amikor a bácsfeketehegyi elődömet nyugalmazták, családi okokra hivatkozva kérelmeztem az áthelyezésemet a bácsfeketehegyi helyi irodába. Egy új fejezet nyílt életemben. Együtt örültem az ügyféllel, ha örömhírt hozott, és szomorkodtam a hozzátartozóval, mikor szomorúságot közölt. Kukurov úr, a belgrádi főnökiünk mindig azt mondta, hogy mi vagyunk a falu füle és szeme. Ennek magyarázata pedig, hogy amikor az ügyfél belép a helyi irodába már sejtienie kell az anyakönyvvezetőnek, hogy mi ügyben kér segítséget. Ezt a kitételel tartottam szem előtt, igyekeztem az embereknek segíteni, valamint törekedtem rá, hogy mindig elégedetten távozzanak az irodámból.

Kívülállóként azt gondolhatja az ember, hogy egy hálás, könnyű munkáról van szó. Azonban bizonyára akadtak hálátlan körülmények, szituációk..

1994-ben kerültem a helyi irodába, amikor a gazdasági helyzet nagyon rossz volt. Az embereknek be kellett osztani a pénzüket, nálunk pedig illetékeket kellett fizetniük. Volt alkalmam üzemanyag kuponokat is osztani, ilyenkor 2-3 nap alatt több mint 500 személy megfordult az irodámban. Ekkor picit hanyagolnom kellett az anyakönyvvezetői munkámat, mert más feladatom volt. Legkellemetlenebb az a szituáció, amikor egy egyén felsőbbrendűként közelít felénk. Ez a személy nem tudja megérteni a helyzetünket, akiknek egy bizonyos törvényes keret között kell dolgoznunk, hiszen ha ezt átlépjük, akkor veszélyeztetjük a munkahelyünket, sőt családjunk egzisztenciáját is.

A halálesetek érzelmileg megviselik az embert, főleg amikor fiatal személyről vagy gyermekről van szó. A családdal való együttérzés ellenére erősnek kell látsza-

nunk, és a hozzátartozók felé is ezt sugározni. Ezzel elérjük, hogy nem omlik össze érzelmileg a szemünk láttán, és mielőtt még elvégeztük volna a szükséges teendőket. Ezek nem könnyű percek.

A legnehezebb pillanatomat sajnos nagyon hamar meg kellett éljem az anyakönyvvezetői munkám során. 1994. január 3-án kezdtem el dolgozni a helyi irodában, és először a férjemet kellett beírni/beírni, mert január 15-én infarktusban meghalt. Higgyék el, hogy a következőkben, amikor a könyvet kinyitottam, mindig ott nyílt ki.

Az anyakönyvek tulajdonképpen a történelemnek a krónikásai, mert látszik rajtuk minden történés. Volt-e ideje a mindennapi feladatai mellett lapozni ezeket a könyveket, bonyolultabb eseteket megoldani, illetve családfát kutatni. Engedi-e az anyakönyvvezető munkája, hogy egy kicsit elmerengjen a történelemben?

Ez ennek a munkának a legérdekesebb része. Az anyakönyvek mesélnek a családról, és azokról a bácsfeketehegyi polgárokról, akikkel nap, mint nap kapcsolatban vagyunk. Például egy érdekességgént megemlíteném, hogy a Bácsfeketehegyen megszületett két pici baba, akik egymást követően szerepeltek a születési anyakönyvben idő múltával felnőtt korukra házastársak lettek, és több mint harminc éve élnek együtt egészségesben, betegségekben.

Munkaévei alatt nem csak tapasztalatot szerzett, hanem megismerte Bácsfeketehegy minden családját a kicsitől az idősig. Hogyan érzi megbecsülték-e a polgárok a munkáját, a közösségben betöltött szerepét?

Mindenkit igyekeztem szívélyesen fogadni, és megoldani a problémát, amivel bekopogtatott hozzám. A saját problémáimat otthon hagyva mindenkit mosolyogva fogadtam. Azt a szeretetet, amit én mutattam a polgártársaim felé úgy érzem, vissza is kaptam. Sokszor egy-egy nehéz pillanatomban elmozdítottak a mélypontról. Orvossággként szolgált az emberekkel való kapcsolat, pl. piac napokkor kimentem polgártársaim közé, és ilyenkor az emberek közvetlensége, informálódása rádöbentett arra, hogy folytatnom kell tovább a nehézségek ellenére is.

Kihívások sorozatával szembesült a munkája során, elég ha csak az elektronikus adatbevitelt említem, vagy a lakosság változó szerkezetét. Könnyedén vette ezeket az akadályokat?

Szeretem a változatosságot. Az anyakönyvek elektronikus hálózatba való rendszerezését az első között támogattam. Ennek ellenére a bácsfeketehegyi helyi irodában a kishelyi és szeghegyi anyakönyvi területekhez képest öt évvel később indult meg az adatbevitel, és még mára sem teljes.

A lakosság összetétele kicsit összekúszálta a szálat. Hiszen eddig a tősgyökeres feketicsi emberek éltek a min-

dennapi életüket. A háborút követően idegen emberek érkeztek, más mentalitással és más hozzáállással. Mindez egy kicsit megnehezítette a hétköznapiakat. Viszont valószínű látván, hogy igenis helyt állunk, és ugyanúgy viszonyulunk a feladatok megoldásához az ő esetükben is, elfogadtak lassan bennünket, és mi is őket.

A házasságkötéssel egy új család keletkezik. Milyen szép útravalóval bocsátotta a nagybetyűs Életbe a fiatalokat?

Nagyon szép percek ezek, amikor fiatalok jönnek csillogó szemekkel, melyből sugárzik a szeretet, szerelem. Látszik rajtuk, hogy tervekkel teli a jövőbe igyekeznek. Mindig elmondtam nekik a jegyzőkönyv készítésekor, hogy a házasságot úgy képzeljék el, mint a házépítést. Ott is van egy alap, amire épül a ház.

A házba a családot pedig úgy alakítsák ki, hogy házasságot kötnek, ezzel elismerik a világ előtt, hogy egymáshoz tartoznak. Ezáltal a ház megtelik, és ott egy jól működő családot lehet kialakítani.

Nem Ön eskette viszont közreműködött a lánya házasságkötésekor is. Milyen érzés volt?

Ez volt a legszebb pillanat. Állandóan foglalkoztatott mikor még kicsik voltak, és már kezdtem dolgozni anyakönyvvezetőként, hogy, hogy is fog majd kinézni, amikor majd ők kötnek házasságot, mit fogok mondani stb. Eljött a pillanat. Látván, hogy hogyan néznek egymásra, szintén azokkal a csillogó szemekkel, akkor egyfajta megnyugvás lett rajtam úrra, hogy jól döntöttek, családot alapítanak. A szeghegyi kolléganőm támogatott, hogy erősebb, bátrabb legyek, hogy nehegy elérékenyüljek, mert ilyen percekben azért megtörténhet. A munkahelyemen töltött évek legszebb pillanata volt, amikor a lányom házasságkötésén szülőként és anyakönyvvezetőként is részt vehettem.

„Minden útnak valahol vége van.
S emberi tulajdonság,
hogy az út végén visszafordulunk,
s eltűnődünk életünk értelmén.
Addig nem, de akkor igen.”

(Wass Albert)

A kettős állampolgárság is egy mérőföldkő lehetett a munkája során..

Kettős érzelmeket hozott részemről. Egyrészt tudván, hogy mi is és őseink is egy adott területen éltek, viszont számos államnak voltak az állampolgárai. Pozitív volt a

hozzáállásom az állampolgárság felvételével kapcsolatban, hiszen magyarul beszélünk, sőt abban az időben apósom magyar katona volt, Magyarorszáért harcolt. Talán nem személy szerint nekem volt fontos, hanem miatta, a tiszteletére, aki harcolt magyar oldalon a hazáért. S mivel a neki járó tisztelet megvalósult most már békében tud nyugodni.

Másrészt adódtak nehézségek körülötte, hiszen több adminisztrációval járt. A kérelmezőknek igazolniuk kellett a magyar származást felmenőikkel. Nagyon fájó, hogy az emberek nem tudják az ősök születési időpontját. A nagyszülőket még csak felmondják, de a dédszülőket már

nem igen tudják. Ez döbbenet rá arra, hogy ez a nagy elidegenülés jelen van a mindennapjainkban, az otthonunkban. Üzenném mindenkinek, hogy derítse ki az ősei születési és elhalálozási dátumát, elegendő csak az évszám is. Használjuk ki az időt, míg élnek a nagyszülők, kérdezzük meg, a szüleik mikor látták meg a napvilágot. Sokszor tanácsoltam, hogy menjenek ki a temetőbe, s nézzék meg a fejfát. Mindezt azzal a céllal, hogy egy kicsit mélyedjünk bele származásunkba, ne csak egy papírt valósítsuk meg.

Nemrégiben megtaláltam a nagyapám bibliáját. Az első lapokon felfedeztem a gyermekeinek a születési dátumát, a szülei születési és elhalálozási időpontját. Annak idején is tudni szeretnék volna az emberek, hogy hová is tartoznak, s kinek a leszármazottai. Miért nem tudjuk mi, fiatalok ezt véghezvinni? Nem muszáj bibliába feljegyezni, egy könyvben vagy a számítógépen is lehet adatokat tárolni. Mindezen információk segítségével tudni fogjuk, hogy honnan hová tartunk, és honnan származunk.

Végezetül egy aktuális kérdés, hogyan múlnak a nyugdíjas napjai, hiányzik-e esetleg a munkája?

Nem tétlenkedem, így nem sok időm jut gondolkodni. Az Izida Anya- és Gyermekvédelmi Egyesületet irányítom, amit összességében nevezhetünk egy foglalkozásnak. Emellett a Vajdasági Magyar Folklórközpontnak vagyok a tagja, ahol megtanultam szőni, és remélem most többet tudom ezt a tevékenységet űzni. Hiszen állítom, hogy minden nőben lakozik valami kreativitás. Viszont a 8 óra munka után hazaérve a családról való gondoskodás az első, és kevés idő marad erre a kreatív hobbiira. A téli időszakban szeretnék visszavonulni a szövőszobámba, és ott minél több időt eltölteni. S persze az már csak természetes, hogy több időt fogok a gyermekeimmel és unokámmal, Petrával tölteni.

sza

Nati kuckója gyerekeknek

Altad és a szegény legény fogadást köt

Valahol a nagyvilágban élt egyszer egy házaspár. Ennek a házaspárnak csak egy gyermeke született, de így is rendkívül szegényesen éltek mindennapjaikat. Betevő falatra éppen hogy csak jutott nekik.

- Ez így nem mehet tovább! – szólott egy napon a szegény ember az asszonyhoz, majd folytatta: világga megyek, és keresek egy jól fizető munkát, mert a végén még éhen halunk.

Hej, de keserves sírásba kezdett az asszonyka, de mit volt tenni. A szükség rávezette, hogy végül beleegyezzen férje döntésébe. Összecsomagolt neki egy maroknyi élelmet és pár gúnyát batyuba, majd másnap reggel kisfiukkal együtt kikísérték a hosszú útra induló apukát.

Teltek-múltak a napok, hetek, majd a sok-sok várakozás után végül hírt kaptak a szegény emberről. Egy vörös fejű harkály hozta a kis borítékot, amelyben egy csekély pénzösszeg mellett a következő levél volt olvasható:

Kedves családom! Messze földön álltam munkába. Napfelkeltétől napnyugtáig dolgozom. Ami csak bérem van azt nektek ím elküldöm.

Így történt tehát, hogy minden hónap harmadik napján repült a kis harkály a szegény asszonyhoz meg a fiához, vitte nekik a borítékot. A borítékban azonban az idő múltával is kevés összeg volt. S ez így ment hónapról hónapra. A fiú cseperedett, lassacskán kész férfivá érett, a pénz pedig még ha csekély is volt, sokat jelentett számukra. Történt később azonban, hogy a fizetség nemhogy csökkent, hanem egyszer csak megszűnt érkezni. Az asszonyka hiába várta a vörös fejű kis harkályt, az csak nem jött.

- Ez így nem mehet tovább! – szólott a fiú az anyjához, majd folytatta: világga megyek, hogy megkereshessem apámat! Valami nagy baj történhetett amiért nem jelenkezik.

Az asszony ismét keserves sírásba kezdett, ugyanúgy amikor férjét kísérte ki pár évvel azelőtt a családi kis fészek kapuján, de mit volt tenni. Rettenetesen féltette a fiát, de szorító fájdalmat érzett a szívében, ha arra gondolt, hogy férje ura valahol szenved, és a fiuk talán segíthet rajta. Ezzel a tudattal kicsit könnyedebben engedte útjára.

Neki is összecsomagolt egy maroknyi élelmet batyuba. A fiú pedig elvégzett minden ház körüli nehéz munkát, hogy anyjának ne keljen azzal fáradsa. Befoltozta a régi rozoga sparuhat, majd összehasogatta és behordta a

tűzrevalót mellé, elkészítette az élelmet a jószágoknak. Másnap kora reggel pedig útnak indult.

Ment, ment, mendegélt, sűrű erdőn, széles mezőkön, magas hegyeken, mély tengereken keresztül, míg végül el nem ért egy árnyas és kopár sziklás rétre. Ott aztán megállt, gondolta megpihen egy keveskét és eszik pár falatot. Ki is nézett magának egy kicsike sziklát. Annak akart éppen nekidőlni, amikor valaki megkocogtatta a vállát. Megfordult, és lám egy kis harkály volt az.

- Ne dőlj neki legény, ha kedves az életed! – szólott hozzá.

- Köszönöm a figyelmeztetést kedves kis madárka, de olyan fáradt vagyok! Szüntelen gyalogolok immáron fél esztendeje. Már miért ne dőlhetnék neki? – kérdezett vissza a fiú.

- Hát nem tudod hol vagy?

- Nem.

- Akkor valószínűleg csak véletlenül tévedtél ide. Ez az ördög földi helytartójának, Altadnak árnyas rétje. Minden szikla tűzgolyóvá válik, ha hozzáér valaki, minden növény elporhadt, ha netalán magját a szél a földbe szórja. A farkasokon, rókákon, varjakon és kígyókon kívül más állat meg sem található. Ám de nagyon vigyázz, mert ha ezek közül egy is kiszimatolja, hogy itt vagy azonnal visznek Altad színe elé. – mesélte a harkály.

- Akkor te miért vagy itt? – kérdezte a fiú.

- Jaj az én bajom nagyon nagy. Kedves páromat addig-addig csábította az ördög, hogy elvállalta nála a futári munkát. Ő kézbesítette a leveleket, fizetéseket, mert azért azt tudnod kell, hogy ennek az ördög fattyának rengeteg a rabszolgája. Először nem akartunk engedni Altad könyörgésének, de tudod, otthon volt a tizenkét kicsi éhes száj, gondolnunk kellett rájuk is, így végül elvállalta a munkát. Kezdetben minden rendbe is ment. Később azonban, mind kevesebb volt a fizetség, a munka pedig mind több. Gondolta, majd ő felemeli a szavát ez ellen. Másnap azonban nem jött haza hozzánk. Az a gonosz ördög foglyul ejthette amiért lázongni mert. Én azóta is sikertelenül próbálom kiszabadítani. Azok az átkozott varjak mindig az utamba szállnak, tehetetlen vagyok velük szembe – panaszkolta a madárka.

- Ó, micsoda véletlenek vannak! – vágta rá a fiú, majd elmesélte ő is saját történetét, amelynek végén kiderült, hogy a harkály párja volt az aki hozzájuk hírt és levelet hozott apjukról.

Tehát akkor egy helyen vannak, mégpedig a gonosz Altad

ördög rabszolgaságában.

Elhatározták, hogy közös erővel és összefogással kiszabadítják a bájba jutottakat.

Sokat gondolkodtak, tervezgettek, még végül sikeresen megalkották a tökéletes akciót az ördög földi helytartója ellen. Nem is tétováztak sokáig. Útnak indultak a legsötétebb és legárnyasabb része felé a rétnek, ahol Altad trónolt. Meglepetésükre senki sem állta útjukat, csak néhány denevér röppent el felettük, így hosszú gyaloglás után egyszer csak rátaláltak egy hatalmas ketrecre, amely vastag szűrös, száraz gallyakkal volt körbefonva. A ketrecben pedig sok-sok ember és állatka között felfedezte a kis harkály a párját, a fiú pedig elveszett édesapját.

- Menjetek innen gyorsan, mert hamarosan itt lesz az ördög, és akkor jaj nektek. Ugyanúgy fogságba estek, mint mi, amiért fel mertünk lázadni a kevés fizetség ellen. Ezért most itt tart bennünket fogva, hogy ingyen dolgozhassunk neki. – mondta a fiú édesapja.

- De mi azért jöttünk édesapám, hogy kiszabadítsunk benneteket. Majd mi megmutassuk, hogy erősebbek vagyunk az ördögnél. – válaszolt a fiú.

Erre harsány nevetés hallatszódot.

- Ezzel a gonosszággal ti biza el nem bántok! Jókora ereje varázslatos vas villájában rejlik, melyet mindig magával hord. – mondotta egy másik foglyul ejtett.

Beszélgetni tovább azonban nem volt idő, mert abban a pillanatban megjelent színük előtt az óriási haragra gerjedt Altad, és rájuk kiállt:

- Hogy merészeltek ilyen sunyi módon betörni az én területemre!? Mire készültök ellenem?

Azzal hívta is a kígyókat, hogy azon nyomban bilincseljék meg őket, a farkasokat pedig azért hívta, hogy zárják be a behatólókat egy külön ketrecbe. Amíg azonban az ördög az utasításokat osztogatta és hívogatta alattvalóit, a harkály egy hirtelen mozdulattal felszállt, és nekiment egyenesen az ördögnek. Úgy megcsípte, hogy az elejtette varázsvilláját. A legény pedig kapott rögtön az alkalmon. Felemelte a villát, és rászegezte a feléje iramló gonosz állatokra.

- Ne tegyetek tovább egy lépést se felém, mert azonnal belétek döföm a villát! – üvöltött rájuk a fiú.

- Ó legény, ne tedd kérlek, kegyelmezz nekünk! – hallatszódot ekkor Altad keserves könyörgése, miközben a harkály még mindig csipdeste immáron a feje búbját.

- Hát jó, legyen! – hangzott a fiú válasza.

- Amennyiben most azonnal visszatakarodsz a pokol legmélyebb bugyrába az alattvalóiddal együtt, és megígéred, hogy örökre ott maradsz, akkor nem bántalak. De emellett még egy kikötésem van. Hogy szavad biztos betartsd a varázs villádat megtartom!

- Amit csak kívánsz legény, mind teljesítem, csak a villát

ne használd.

S akkor hatalmas forgószél kerekedett, felkapta a sok gonoszt lényt, és levitte a föld mélyére a csúnya, forró pokol fenekére.

Sej, volt ám öröm! A legény mindenkit kiszabadított a varázsvilla segítségével, de nem csak a szabadságnak és a hazatérésnek lehetett örülni, hanem annak is, hogy ez a borzalmas rét milyen gyönyörű mezővé változott, rengeteg virággal, örökzöldekkel, napsütéssel tarkítva azt. A ketrec pedig amelyben az idáig raboskodtak arannyá változott. Igazságosan szétosztották egymás között, és habár sokan voltak, így is bőven jutott mindenkinek a kincsből.

Gazdagon, boldogan, elégedetten tért haza ki-ki a maga otthonába rég nem látott szeretteihez.

A legény hűen őrizte az ördög aranyánál is féltettebb kincsét, a varázslatos vasvillát, hiszen azzal, hogy ez az ereklé nála volt, teljesen biztonságba érezhette magát. Anélkül az ördög nem árthatott sem neki, sem családjának.

Az évek múltával azonban lassan kezdett megfélekedezni a villa jelentőségéről, és egy reggel arra ébredt, hogy az eltűnt helyéről.

Hogy ki vitte el? Arra sosem derült fény. És hiába a sok arany, a nagy gazdagság, a legény azóta sem talál nyugtot. Folyton attól retteg, hogy egy napon visszatér Altad, hogy bosszút álljon rajta.

Így jár az ember, ha az ördög fiával köt üzletet. A lelke mélyén akkor sohasem talál nyugodalmat!

Gondolkodjatok el gyerekek, ti kötöttetek volna fogadást az ördöggel? Mit gondoltok visszatér még a szegény legényhez és családjához, hogy bosszút álljon?

Összeadás 10-ig

A csillagocskába írd be a két szám összegét!

$3+1=$

$2+3=$

$5+4=$

$6+1=$

$2+8=$

$5+3=$

$2+2=$

$3+0=$

TESTFESTÉS

A hennával történő bőrfestés a korszellem, az életöröm és a bátorság szimbóluma. Egyre több férfi és nő díszítetteti bőrét egyedi és művészi motívumokkal. Hogy meddig tart egy ilyen tattó, ez függ a bőr aktivitásától, de általában kettőtől hat-hét telik el, mire a festék elhalványodik. Szerencsére nem valódi tetoválásról van szó, amikor a festékanyagot-, tust, króm oxidot, túvel szurkálják a bőrbe, aztán ez, mint az ifjúság bűne, egész életen át megmarad, és csak fájdalmas lézerkezeléssel lehet eltávolítani. Persze a henna bőrfestésnek is vannak árnyoldalai. A laikus ember a különböző magazinokban csak a bőrfestés művészetéről és szépségéről olvas. A festés rizikójával azonban csak a szakfolyóiratok foglalkoznak, és az egészségügyi hátrányokkal a bőrgyógyászok, a háziorvosok és a gyógyszerészek találkoznak. A mehndi szó hennával történő testfestést jelent. Az iszlám társadalmakban csaknem minden ünnepélyes alkalomkor festik a bőrt, mindenekelőtt esküvő alkalmából. A festésnek itt mágikus jelentősége van.

Véd a természetfeletti erőktől, és a hit szerint távol tartja a rossz szellemeket. A festett figurák országonként különböznek, az arab világban nagyméretű virágmintákat használnak, Indiában viszont apró vonalokból álló virágokat rajzolnak a bőrre.

Az afrikai bőrfestés nagy, erőteljes geometriai figurákkal ábrázol, melyek többnyire fekete színűek. A motívumok

a különböző kultúrákban mást és mást jelentenek. Egészséget, termékenységet, bölcsességet, szellemi megvilágosodást, lelki megújulást és tisztaságot szimbolizálnak. Sokan úgy vélik, a hennával történő bőrfestészet az ókori Indiából származik. Mások Kínát tartják őshazájuknak, ahonnan csak a XII. században került Indiába. Azonban kitűnt, hogy már az egyiptomi fáraók kéz-lábujjait is színezték mumifikálás előtt.

A henna Északkelet- Afrikától Indiáig tenyésző hennabokor. /Lawsonia inermis/. Megszáritott és porrá tört leveleit tartalmazza. Mésztejjel összekeverve tradicionálisan ezt alkalmazzák élő bőr, haj, állati bőrök és textíliák festésére. A hennának kellemes illata van. Gyógyászati felhasználása ismert, főleg a népi gyógyászatban, ahol a hajszálsejteket, a talp, a tenyér és a szájjüreg sérüléseit gyógyítják vele, olyan testfelületeket, ahol a baktériumok és a gombák könnyen megtelepedhetnek. A hennaport olajjal viszik a bőrre. Ez segíti a festék –mélyebb rétegeibe való behatolását. Az elkészített pasztát papírcikával a bőrre viszik. A bőrfestménynek száradnia kell hosszabb ideig. A henna vörösbarna porként jön forgalomba. Az utóbbi időben, azonban allergiás bőrreakciók jelentkeztek, de ezt inkább a bőrfestésnél alkalmazott olaj, és nem éppen higiénias kezelés okozhat.

Kórizs József

A Versűnnep Alapítvány és a Bánffy György Kulturális Szalon meghirdeti a Népkör Magyar Kulturális Központ és a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének együttműködésével a

VERSŰNNEP 2014

Vers- és prózamondó fesztivált, a „2014 a Család Európai Éve” jegyében, valamint az I. világháború kitörésének 100. évfordulójára.

2005-ben, József Attila születésének 100. évfordulója kapcsán született meg a nemzetközi rendezvénysorozat gondolata. Ezt követően négy alkalommal került megrendezésre a versmondó verseny, amely **eddig csak** a színművészek, az előadóművészek és a szakirányú egyetemek hallgatóinak adott lehetőséget a magyar líra kincseinek népszerűsítésére határainkon belül és kívül egyaránt, az **idei évtől nem professzionális** érdeklődők is nevezhetnek (általános iskolások, középiskolások, egyetemisták és felnőttek).

A jelentkezőknek **egy művel** kell készülniük az idei Versűnnep témáját figyelembe véve:

- családhoz kötődő versek
- az I. világháborúhoz köthető versek
- kortárs költők versei

A regisztráció nem áll másból, mint a jelentkezés tényét, a jelentkező adataival (név, cím, életkor, iskola/szervezet, elérhetőség, kiválasztott mű szerzővel, címmel) a vmve.versmondo@gmail.com címre. További információ kérhető a +2620/2364256, vagy a +381693050966-os telefonszámon.

A jelentkezés 2014. február 28-ig folyamatos, határidő nincs!

A vajdasági elődöntő időpontja március 31.
Helyszín: Népkör Magyar Kulturális Központ, Szabadka

160 éves a „királyi szülés”

„Azután ezt mondta az Úristen: nem jó az embernek egyedül lennie, alkotok hozzáillő segítőtársat. Formált tehát az Úristen a földből mindenféle mezei állatot, mindenféle égi madarat és odavitte az emberhez... de nem talált az emberhez illő segítőtársat. Mély álmot bocsátott azért az Úristen az emberre, és az elaludt. Akkor kivette az egyik oldalbordáját és húst tett a helyére. Az emberből kivett oldalbordát asszonnyá formálta az Úristen, és odavitte az emberhez.” (Mózes 1.2.) Íme, az első sikeres altatásnak és érzéstelenítésnek írásbeli említése. A bibliai szöveg felületes elemzése is rámutat néhány fontos tényre: az altatás művészete nem csak a legrégebbi orvoslási módszerek egyike, hanem isteni eredeténél fogva a medicina ágai között igen előkelő hely illeti meg; nincs ugyan egyedül: a sebészet is említést nyer e helyütt, hiszen borda eltávolításról lévén szó, az altatást a műtét követi Mózes könyvének szavai szerint. Megtudjuk továbbá, hogy az ember álma mély volt, ami nyilván, a fájdalommentesség egyik feltételeként szerepel. Kényes kérdés az oldalborda, házasemberként ehhez én nem szívesen fűznék kommentárt, de anyám első szavait az anatómiai vizsga elvégzése után, - ami tudvalévően nem csekély tény orvostanhallgatóknál, - nem hagyhatom ki írásomból. Amíg én, akár a költő, „egész úton hazafelé azon gondolkodám” miként színezzem sikerrel vett vizsgám részleteit, anyám megelőzött: „mondd fiam, valóban a férfiaknak hiányzik egy bordájuk?” Nos, újra közlöm: nem hiányzik. „Akkor visszateremtette” volt erre az én mélyhitű anyám frappáns felelete. Valóban, miért is ne?

A mély alvás, azaz a tökéletes érzéstelenítés tudásának híján, az emberiség 1600 éven keresztül elmerült a kín és jajszó tengerében. Tudatlansága folytán magával rántotta a sebészetet is, felcserek és borbélyok világába taszítva ezt a „nemtelen” foglalatosságot, amely Dante poklának mind a tíz bugyrában és kilenc körében végig hurcolta a sebészeti beteget. A testi szenvedés megalázó, embertelenítő hatásáról nem hiába mondta Albert Schweitzer: „a fájdalom a legszörnyűbb ura az emberiségnek, még magánál a halálnál is rettenetesebb.” **A 300 éven át ívelő Római birodalom magába szívta a görög, egyiptomi az arab orvosi ismereteket, de beolvasztotta civilizációjába a leigázott népek minden egyéb felhasználható tudását; ez tette naggyá Rómát, szöges ellentétben a mai hódítókkal, akik a maguk arcukat szeretnék viszontlátni minden igába hajtott nép, népcsoport szemében. A fájdalom elleni harcban sem maradt le Római birodalom.** Egy titokzatos növényből, a szilfionból kisajtolt gyantás kivonat ismerete révén, jól működő érzéstelenítés folyt úgy a civil, mind a légionáriusok harcias világában.

A mai Líbia tengerpartjának egy keskeny sávjában termesztették, sajnos, csak az ókori pénzérméről ismerjük, mára már kipusztult. Julius Cézár kötelezte Róma városát, hogy mindenkor 75 kilogramm kábító gyanta álljon a lakosság rendelkezésére a raktárakban, senki felesleges fájdalmat ne szenvedjen. Mint tudjuk, ez a körültekintő

gondosság Brutust és még néhány szenátort nem hatotta meg.

Lehet, hogy sarkítottnak tűnik, de 1846-ig, csak reménytelen tapogatózás történt a fájdalom kiiktatása terén, s a legkisebb sebészeti beavatkozás is a rémálma volt mintegy 1600 éven át koldusnak és királynak egyaránt. Amikor 1846-ban felfedezték az étert majd hamarosan a kloroform az érzéstelenítéshez eléggé mély álmot kiváltó hatását, egy csapásra talpra állt a sebészet és felküzdötte magát az orvosi szakmák elismert soraiba. Egy kiváló orvos- író Bertrand Gosset így fogalmaz: „a sebészet története 1846-ban kezdődött a narkózis felfedezésével s a fájdalommentes operáció lehetőségével. Ami azelőtt volt csupán éjszakája volt a tudatlanságnak, a kórnak és a sötétségben való meddő tapogatódzásnak.” A fájdalom olyannyira az emberi élet kényszerűen elfogadott kísérője volt, hogy egy nagy királynő, az angol Viktória istápolása kellett ahhoz, hogy cirkuszi mutatványból a mély bódítás tudományággá formálódjon. A nevezett királynő éppen nyolcadik gyermekét készült világra hozni, amikor hírül vette Snow doktor kloroformos kísérleteinek. Nem kis bátorság kellett ahhoz, hogy az alig ismert tulajdonságú altatószert a nevezett orvos a királynő arcára terített oroszlán-címeres kendőre csepegtesse. A kísérlet sikeres volt. „Nagyon elégedett vagyok” – ezt jegyezték fel nagy betűkkel az akkori hírlapok Viktória királynő első szavaiként, a szülés után. (Nem akarok ünneprontó lenni, de mai tudásunk alapján a nyolcadik gyerek megszülése, orvosi segítség nélkül sem jár nagyobb fájdalommal). Történt mindez az 1853. évben, majd megismétlődött hamarosan, Beatrice hercegnő, a kilencedik gyermek születésénél.

160 év múlva. Ma, ha bárhol is a műtéti altatásról esik szó, az orvostudomány egyik legnagyobb sikertörténetéről beszélünk. A 21. század aneszteziológusának többszörös feladatát kell ellátni műtét közben: a komatózus állapot szélére süllyesztve, elvenni betegének a tudatát, kikapcsolni a testi fájdalom minden érzetét, beleértve a tudatalatti ingerérzetet is, a sebész könnyebb munkáját segítve leállítani betegének légzését és átvezetni azt gépi lélegeztetésre, stabilan fenntartani az olyan fő élettani mutatókat, mint a szív munkája, a vérnyomás, a pulzusszám, az oxigénbevitel, és a testhőmérséklet. A műtéti mélységet mindössze 10-12 másodperc alatt eléri a kórházi műtőkben, nagyjából ennyi idő szükséges egy jobb kocsinak a 100 km eléréséhez. Az aneszteziológia versenyt fut és tegyük hozzá, állja a versenyt korunk tüneményes technikai fejlődésével. Viktória angol királynő legendás „királyi alvása” nem számít többé kiváltságnak, összehasonlíthatatlanul biztonságos formájában, ma már minden ember számára elérhetővé vált; mindezt az emberi tudás 160 év alatt hozta össze, ami szinte hihetetlen teljesítmény, ha tudjuk, hogy 1600 év alatt mi sem történt az érzéstelenítés területén.

Dr. Kerekes József

****MIT, MIVEL?****

"A FŰSZEREK BIRODALMÁBAN"

Tippek az egészséges étkezéshez

Az alábbi tippeket iránymutatásnak szánjuk, melyek alapjai az egészséges táplálkozásnak. Lehet, hogy még szüleinktől-, nagyszüleinktől is hallhattuk intelemként, azonban érdemes néha újrátjátszani a régi lemezt, hogy ne feledkezzünk meg ezekről az alapvető szabályokról.

- Rágjuk meg jól az ételt, addig, amíg pépes állagú nem lesz! Ne habzsoljunk! A túl nagy ételdarabok emésztéséhez több gyomorsavra és energiára van szükség. (egy keleti bölcsesség szerint „úgy együnk mintha innánk és úgy igyunk mintha ennénk”, vagyis rágjuk szinte folyékonnyá a falatot és igyunk aprókat kortyolva a folyadékból)
- Nyugodtan, és rendszeresen étkezzünk! Ne kapkodva, futva, tömegközlekedésen, tévé-, számítógép előtt stb.
- Folyadékot étkezés közben és közvetlen utána ne fogyasszunk! Ez azért fontos, mert az étkezéssel bevitt folyadék felhígítja a gyomorsavat, így a benne lévő táplálékok is nehezebben emészthetők. Először a gyomor a folyadékot fogja felszívni, addig a táplálék várakozik a gyomorban, erjedésnek indulhat, ami puffadást okozhat. Étkezés előtt még ihatunk fél órával, az étkezést követően, viszont csak 1,5-2 órával igyunk ismételtet!
- Étkezések között várjunk 3-5 órát! A gyomrunknak is szüksége van pihenésre. Ne felejtjük el, hogy azok az italok, amik szénhidrátot, vagy rostot tartalmaznak szintén munkát adnak a gyomornak. A cukros üdítők, gyümölcslevek helyett inkább tiszta vizet, gyógyteát fogyasszunk!
- Minden étkezéshez (kivétel a gyümölcsök) fogyasszunk nyers zöldséget is!
- A gyümölcsök magas víztartalmuk és csekély emésztési energia igényük miatt tökéletesek a szervezet mérgeztelenítésére és energiával való ellátására. Ezért gyümölcsöt dél előtt együnk éhgyomorra. Egyszerre csak egyféle gyümölcsöt fogyasszunk! Gyümölcsöt ne együnk közvetlenül más étel után, mert megerjeszti azt!

Az ételtársításról

Nemcsak az számít mit eszünk, hanem az is rendkívül fontos, hogy mit mivel, hogyan milyen ételtársításban fogyasztunk. A rosszul párosított tápanyagok káros hatású folyamatokat generálhatnak. Ilyen például a puffadás is, amit az erjedő ételek által keletkezett alkohol okoz. Az ételek párosításánál vegyük figyelembe az alábbiakat:

Zöldségek:

Összeillik: olajos magvak, hidegen sajtolt olajok, gabonafélék, hüvelyesek, húsok, sajtok, és szinte minden...

Nem illik össze: nyers és aszalt gyümölcsök.

Gabonafélék:

egyszerre egyfélét fogyasszunk.

Összeillik: zöldségek, olajos magvak, hidegen sajtolt olajok, hüvelyesek, aszalt gyümölcsök.

Nem illik össze: nyers gyümölcsök, burgonya.

Hüvelyesek:

Összeillik: gabonafélék, zöldségek, olajos magvak

Nem illik össze: nyers gyümölcsök

Olajos magvak:

hőkezeletlenül, sótlanul fogyasszuk! Magas fehérjetartalmú étel után, magas keményítőtartalmú étel előtt fogyasszuk.

Összeillik: gabonafélék, zöldségek, hüvelyesek, aszalt gyümölcsök.

Nem illik össze: nyers gyümölcsök.

Húst szénhidráttal, keményítővel, gyümölccsel ne párosítsunk! Ilyenkor különböző emésztőnedveket kell a szervezetnek termelnie, ami több időt és energiát igényel. A sok idő alatt a fehérje egy része romlani kezd, a szénhidrát egy része pedig erjedésnek indul. A rothadás és erjedés miatt alkoholok, gázok képződnek a tápcsatornában, ami puffadás, gyomorégés, savtúltengés formájában jelentkezik.

A zöldségek nem igényelnek specifikus emésztőnedveket, így ha hús mellé zöldséget fogyasztunk emésztésünk sokkal hatékonyabb lesz.

Reggelire tehát fogyasszunk gyümölcsöket, ebédre ehetünk húst, de zöldséges körettel fogyasszuk a rizs, vagy krumpli helyett, vacsorára nagyrészt tisztító hatású zöldségeket együnk. Ha napközben megéheznénk egészséges nasikat válasszunk!

forrás: <http://www.vitaminstation.hu>

FECSKE TOLL

MIT AKARSZ?

Vártad, hogy fehér legyen a táj.
Gyermeki lelked csúszik szánon az „Orbán partján”.
Most emeld fel arcod a sötétben.
Szemed nem bírod kinyitni a kavargó hóesésben.

Vártad, hogy betakarjon mindent a hó.
Mondd, meddig rejti az emberi szennyet e takaró?
Szívd teli tüdődd friss levegővel.
Ne törődj a zord embertelen idővel.

Vártad, hogy befagyjanak a tavak.
Rajta érdes csíkot húznak a korcsolya talpak.
Fájó, hogy a szívek is fagyosak körülötted.
Mit akarsz, netán boldogságot, szeretetet?

Vártad, hogy örüljenek a télnak a gyerekek.
Markolj lapátot és tisztítsd a tereket.
Szedj fel verejtéked árán, minden rosszat, mindent mi nem jó.
Meglásd majd megjutalmaz egyszer téged is a „Télapó”.

Bácsi (Vajda) Sára

AKKOR KELL

Mikor már feladnánk,
mikor szaladnánk messze,
mikor ránk talál a fájdalom,
mikor ellepnek a fellegek,
mikor keressük a megfajtást,
mikor kutatjuk a válaszokat,
akkor kell erőnket megfeszíteni.

Mikor erősek vagyunk,
mikor maradásunk könnyű,
mikor megtalál a boldogság,
mikor kitisztul az ég,
mikor felfedjük a megoldást,
mikor feltárul a végtelen,
akkor kell szívünket kitárni.

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Újszülöttek

Ritec Zoltán és Pranjić Anita kisfiuk

Ritec Zdravko

Elhunytak

**Emersity Julianna szül. Vajda
Julianna**

december 6, 83 évében

**Gáspár Eszter szül. Pásztor
Eszter**

december 29, 75 évében

Bezeg Zoltán
január 19, 41 évében

Tényi Géza
január 20, 77 évében

Martinović I. Branko
január 29, 81 évében

Tarkó Bálint
február 4, 63 évében

Id. Hadadi András
(Veszprém-Feketics)
február 3, 79 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőlőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Béla, Bertók Z. Tatjana, Hajvert Lódi Andrea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Ludrován Natália, Nagy Zita, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szabó Andrea, Szukola Béla, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2014. február.

СРР Каталогизација у библиотечкој
БАНКОЈ СРБИЈЕ, БЕОГРАД

659.5 (497.112)

FECSKE: feketicsifecske lapja / szerkesztő Bácsi Róbert
- 1. kötet, sz. 1209/1 - Bácsfeketehegy, Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2014. - Titulár: 116 cm

Méret:

ISSN 2217-3706

COBISS SR-ID 201634567

2014.február 28-án 16,00 órakor szeretettel várunk minden bácsfeketehegyi lakost a Tájmuzeum ünnepélyes megnyitójára!

